

Uudistusalan raivaus ja vesakon ennakkotorjunta

Description

Uudistusalan valmisteluun luettavia toimia ovat uudistusalan raivaus sekä lehtipuuvesakon ennakkotorjunta. Ennakovalmisteluilla voidaan parantaa uudistamisen laatua sekä vähentää tulevaa taimikonhoidon tarvetta.

Päätöksenteko

Uudistusalan raivaus ja vesakon ennakkotorjunta - Talous

Uudistusalan valmistelu on investointina perusteltua, jos sillä saavutetaan riittävät kustannussäästöt metsänuudistamisessa tai taimikonhoidossa. Vähäistä alikasvosta ei ole tarpeen raivata etenkään kuusen uudistusaloilta.

Uudistusalan raivaus - Luonto

Säästöpuuryhmien alustat, kallionreunat, vaihettumisvyöhykkeet, pienvesien varret ja rantakaistat on suositeltavaa rajata pääsääntöisesti raivauksen ulkopuolelle.

Uudistusalan raivaus ja vesakon ennakkotorjunta - Virkistys

Maisemallisesti merkittävillä kohteilla uudistusalan raivaus voi parantaa näkymää ja kohteen maisema- ja virkistysarvoja. Silloin toimenpide voi olla perusteltua jo esteettisistä syistä.

Kaikkea ei syytä raivata

Nuoria kehityskelpoisia puuyksilöitä, kuten pihlajia ja tuomia, on suositeltavaa jättää raivaamatta maiseman kannalta merkittävillä paikoilla kuten tienvarsilla, metsän reunoissa ja vaihettumisvyöhykkeillä. Avoimessa tilassa kasvaessaan niistä kehittyvät näyttäviä, maisemallisesti merkittäviä puuyksilöitä.

Toteutus

Uudistusalan raivaus

Jos kasvatuskelvotonta ja uudistamista haittaavaa pienpuustoa on paljon, tehdään ennen maanmuokkausta uudistusalan raivaus. Ainoastaan taimettumista ja metsänviljelyä haittaava alikasvos raivataan. Raivauksen voi myös tehdä jo muutamia vuosia ennen uudistushakkuuta. Ennakkoon tehtynä raivaus vähentää merkittävästi pienen lehtipuuston vesomista uudistusallalla ja helpottaa tulevien vuosien taimikonhoitoa.

Männyn uudistusaloilla yleensä tarpeen

Männyn uudistusaloilla raivaus on yleensä tarpeen. Jos uudistusallalle jää runsaasti etukasvuisia mäntyjä tai alikasvoskuusia, ne heikentävät tulevan taimikon laatua ja kasvuedellytyksiä. Kuusen viljelyaloja ei tavallisesti ole tarpeen raivata, varsinkaan jos uudistettava puusto on ollut sulkeutunutta. Raivattaessa voi säästää kehityskelpoisia, terveitä kuusen taimiryhmiä.

Haapavesakon ennakkotorjunta männikössä

Haapojen kaulaus. Kuva: © Kalle Vanhatalo.

Haapa toimii männynversoruosteen väli-isäntänä ja vesoo voimakkaasti kaatamisen jälkeen tai vaurion saatuaan. Männynversoruosteen vuoksi metsänomistajan on syytä harkita niiden poistamista männylle uudistettavista metsistä, mutta erityisen suuret haavat on aina syytä säästää.

Haavat pois ajoissa

Haapoja voidaan poistaa jo uudistushakkuuta edeltävissä harvennuksissa. Vaihtoehtoisesti ne voidaan torjua kemiallisesti tai kaulata huolellisesti jo muutamia vuosia ennen uudistushakkuuta, jolloin haavat kuolevat sulkeutuneen metsän varjoisissa olosuhteissa. Tämä estää tehokkaasti juurivesojen syntyä.

Puuntuotantoa painottava metsänomistaja voi vähentää haapojen määrää myös kuusivaltaisissa metsissä, jos haapoja on runsaasti. Järeät haavat ovat säästöpuina arvokkaita, joten kuusikoissa suositeltavin vaihtoehto on niiden säästäminen.

Riistan huomioiminen uudistusalan raivauksessa

Raivauksen yhteydessä voidaan linnustoa ja pieneläimiä varten jättää uudistusalueelle pieniä alikasvoksen muodostamia riistatiheikköjä. Välttämällä tarpeetonta uudistusalan siistimistä ja suosimalla katajaa, pihlajaa ja muita marjovia lajeja voi tarjota riistalle mieluisaa ravintoa ja näkösuojaa. Metsänomistajan tavoitteiden painottuessa riistanhoitoon on raivaus suositeltavaa tehdä mahdollisimman lievästi.

Sanasto

Avohakkuu

Hakkuualan rajauksessa on maisema huomioitu säilyttämällä näkymä järvelle puustoisena. Kuva: © Airi Matila.

Metsänviljelyyn, eli kylvöön tai istutukseen, tähtäävä uudistushakkuu toteutetaan avohakkuuna. Siinä poistetaan lähes kaikki uudistusalan puusto säästöpuuryhmiä, luontaisia taimiryhmiä, suojatiheikköjä ja säästettäviä luontokohteita lukuun ottamatta.

Avohakkuu ja metsänviljely on nopea ja varma tapa uudistaa metsä. Etuna on, että metsänviljelyssä voidaan käyttää jalostettuja siemeniä ja taimia. Korjuukustannuksiltaan avohakkuu on uudistushakkuutavoista selvästi edullisin ja nopein toteuttaa.

Avohakkuualalle suositellaan jätettäväksi säästöpuuryhmiä metsänomistajan tavoitteiden mukaisesti. Säästöpuuryhmät, tekopökkölet, maapuut ja kuivuneet tai lahoavat pystyputut sekä riistatiheiköt tuovat vaihtelevuutta ja antavat elintilaa ja suojaa monille eliölajeille.

Katso myös artikkeli: Metsanhoidon käsitteet ja luokittelut | [Metsän hakkuutavat](#)

Uudistusalan raivaus

Haitallisen alikasvoksen, vesakon ja muun jätepuuston poistamista uudistusosalta ennen uudistamistoimenpiteitä. Ainoastaan taimettumista ja metsänviljelyä haittaava alikasvos raivataan. Raivauksen voi myös tehdä jo muutamia vuosia ennen uudistushakkuuta. Ennakkoon tehtynä raivaus vähentää merkittävästi pienen lehtipuuston vesomista uudistusosalalla ja helpottaa tulevien vuosien taimikonhoitoa.

Uudistushakkuu

Hakkuualan rajauksessa on maisema huomioitu säilyttämällä näkymä järvelle puustoisena. Kuva: © Airi Matila.

Uudistushakkuissa korjataan nykyisen puusukupolven tuottamaan puuta ja valmistellaan uuden puusukupolven syntyä uudistamalla metsä joko luontaisesti tai viljellen. Uudistushakkuulla tarkoitetaan puunkorjuuta, jossa käsittelyalue hakataan avoimeksi uuden puuston aikaansaamiseksi. Uudistusosalalle voidaan jättää tarvittaessa säästö-, siemen- tai suojusta.